

**Zenon Hendel, Wacław
Pogorzelski, Krzysztof
Czapla, Magdalena
Świdorska, Aleksander
Dobrowolski, Romuald Piwko, Jerzy
Romanow**

**Polkowice - Stare Miasto, gm. loco,
woj. legnickie, AZP 71-19/-**

Informator Archeologiczny : badania 26, 109-110

1992

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

szek Kajzer. Finansowane przez Urząd Wojewódzki w Piotrkowie Trybunalskim. Trzeci sezon badań. Tzw. grodzisko stożkowate, 2 poł. XIV–pocz. XV w.

Badania prowadzone w lipcu 1992 r. stanowiły kontynuację prac z poprzednich sezonów. Ich celem było ustalenie formy i wielkości budynku, którego pozostałości w postaci kamiennego fundamentu odsłonięto w 1991 r. w wykopie 3, wyjaśnienie funkcji przewyższenia terenu znajdującego się u podnóża południowego stoku kopca oraz uzyskanie pełnych przekrojów nasypu i ustalenie jego stratygrafii. Założono 4 wykopy o łącznej powierzchni 34 m² i orientacyjnej kubaturze 83 m³. Wykonano również 59 odwiertów na osiach kopca i na obrzeżach plateau.

W wykopie 6, usytuowanym u podnóża południowego stoku, nie zaobserwowano pozostałości umocnień drewnianych — składał się on z warstw gliny przemieszanych z piaskiem lub próchnicą i stanowił być może dodatkowe zabezpieczenie obiektu od strony wyspy. Odwierty wykonane na przedłużeniu dłuższej osi (północny zachód–południowy wschód) tego wykopu nie potwierdziły obecności innych umocnień w postaci jeszcze jednego wału bądź fosy.

Wykopy 3a, 5 i 7, usytuowane na plateau kopca, pozwoliły określić rodzaj jego zabudowy. Jak wykazały obserwacje warstw kulturowych była ona dwufazowa. O pierwszej fazie nie można powiedzieć wiele, gdyż została ona zniszczona całkowicie podczas budowy drewnianej wieży rycerskiej, posadowionej na kamiennym fundamencie, stanowiącej drugą fazę zabudowy kopca. O obecności pierwszej fazy świadczą występujące w warstwie kulturowej znajdującej się pod relikdami fundamentu fragm. ceramiki naczyniowej. Wieża rycerska została zbudowana na planie nieregularnego czworoboku, którego boki o dł. ok. 8,5 m przebiegały w kierunkach północny zachód–południowy wschód i północny wschód–południowy zachód. Zachowane relikty fundamentu z piaskowca mają grubość ok. 1 m, posadowione zaś są na gł. 2,5 m od dzisiejszej powierzchni kopca. Drewniane ściany budynku były zapewne oblepione gliną, o czym świadczy jej gruba warstwa przepalona w czasie pożaru, a obecnie zalegająca nad fundamentami.

Odwierty, niestety z powodu dużej ilości kamieni w większości niedrożne, pozwoliły uściślić stratygrafię kopca — został on nasypany nad naturalnym, piaszczystym przewyższeniem terenu, umocnionym faszyną. Warstwy nasypiskowe to: piasek, stanowiący jądro nasypu, i warstwy gliny przemieszanej z piaskiem lub próchnicą.

Materiał ruchomy stanowią fragm. przedmiotów metalowych, w większości grotów beltów i gwoździ, oraz ułamki ceramiki naczyniowej pochodzącej z 2 poł. XIV i pocz. XV w.

Dokumentacja i zabytki znajdują się w archiwum Państwowej Służby Ochrony Zabytków w Piotrkowie Trybunalskim.

Badania zakończono.

Płock, st. 29, 30, 31 patrz okres nowożytny

Płock, klasztor i kościół Dominikanów patrz wczesne średniowiecze

Podzamcze, „Góra Birów”, gm. Ogrodzieniec, woj. katowickie patrz paleolit i mezolit

Polkowice–Stare Miasto,
gm. loco, woj. legnickie
AZP 71–19/—

Muzeum Archeologiczno–Historyczne
w Głogowie

Badania prowadził mgr Zenon Hendeł. Udział wzięli: mgr mgr Wacław Pogorzelski, Krzysztof Czapła, Magdalena Świdorska, Aleksander Dobrowolski, Romuald Piwko oraz dr Jerzy Romanow. Finansowane przez Urząd Miasta i Gminy w Polkowicach. Pierwszy sezon

badania. Staromiejska zabudowa z późnego średniowiecza, renesansu oraz baroku.

Badania archeologiczno–architektoniczne objęły teren prac budowlanych po wschodniej stronie Ratusza, w obrębie kwartału nr 8b, 8c oraz ul. Browarnej, Rynku i ul. Kilińskiego. Z uwagi na bardzo szybko postępujące roboty ziemne miały one charakter prac inwentaryzacyjnych. Łącznie przebadano powierzchnię ok. 21,7 ara, gdzie odkryto liczne pozostałości zabudowy staromiejskiej oraz fragm. dawnych wodociągów z drewna oraz z gliny.

Po wschodniej i północno–wschodniej stronie Rynku, w zachodnich partiach kwartałów 8b i 8c, gdzie planowano wznieść budynki mieszkalne, odkryto 46 obiektów o zróżnicowanej budowie i chronologii. Dominowały wśród nich pozostałości domostw datowanych na okres późnego średniowiecza, wzniesionych na kamiennych fundamentach łączonych wapienną i glinianą zaprawą, których ściany były wykonane w konstrukcji szachulcowej. Część z nich nie miała kamiennych fundamentów, a ich ściany były pierwotnie posadowione bezpośrednio na ziemi. Odstonięto również ziemne fragm. domów zbudowanych z cegieł łączonych wapienno–glinianą zaprawą. Różniły się one między sobą zarówno konstrukcją, jak i rozmiarami zastosowanych cegieł. Datowane zostały na okres renesansu oraz baroku. Ponadto w północnej części kwartału 8c odstonięto mały fragm. glinianego wodociągu, zbudowanego z krótkich rur włożonych jedna w drugą i uszczelnionych na złączach gliną. W północnej partii kwartału 8b natrafiono na resztki w znacznym stopniu zniszczonej studni odstożnikowej i fragm. drewnianej rury, które stanowiły elementy drewnianego wodociągu miejskiego. Znalezione tu ułamki naczyń glinianych o cechach nawiązujących do ceramiki ze schyłku późnego średniowiecza. W obrębie wschodniej pierzei Rynku, przy ratuszu, odkryto dalsze elementy drewnianego wodociągu, składające się z dużego, prostokątnego zbiornika do dystrybucji wody oraz fragm. 12 rur drewnianych — część z nich była zaopatrzona w żelazne kryzy służące do ich łączenia.

Dokumentacja oraz zabytki znajdują się w Muzeum Archeologiczno–Historycznym w Głogowie.

Racibórz, gm. loco, woj. katowickie patrz wczesne średniowiecze

Rudy, gm. Kuźnia Raciborska, woj. katowickie patrz wczesne średniowiecze

Sandomierz, kościół Św. Jakuba i klasztor Dominikanów
gm. loco, woj. tarnobrzeskie

Państwowa Służba Ochrony Zabytków
w Tarnobrzegu

Badania prowadził M. Florek. Badania archeologiczne i architektoniczne zespołu kościelno–klasztornego.

*Literatura: *Materiały i sprawozdania...*, s. 111–138.

Sieradz, ul. Dominikańska 11 patrz okres nowożytny

Sławsko, gm. Sławno, woj. śląskie patrz wczesne średniowiecze

Strzemkowo, st. 3
gm. Inowrocław, woj. bydgoskie
AZP 45–40/— lub 44–40/—

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii Zakład Prahistorii
Polski w Poznaniu

Badania prowadził mgr Józef Bednarczyk. Finansowane przez Zarząd Gminy Inowrocław. Drugi sezon badań. Ślady osadnictwa kultury pucharów lejkowatych, kultury amfor kulistych, schyłkowego neoli-